

Regeling van de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van 3 april 2022, nr. 2022-0000156915] tot wijziging van de Regeling Bouwbesluit 2012, de Regeling energieprestatie gebouwen en de Regeling Omgevingsrecht in verband met het aanwijzen van geactualiseerde versies van BRL 9500, BRL 9501 en NTA 8800

De Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Gelet op artikel 1.5, eerste en derde lid, van het Bouwbesluit 2012, artikel 3.1 van het Besluit energieprestatie gebouwen en artikel 4.4 van het Besluit Omgevingsrecht;

Besluit:

ARTIKEL I

Bijlage I van de **Regeling Bouwbesluit 2012** wordt als volgt gewijzigd:

1. De verwijzing naar BRL 9500-U komt te luiden:

BRL 9500-U: nationale beoordelingsrichtlijn energieprestatie van utiliteitsgebouwen van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 januari 2022;

2. De verwijzing naar BRL 9500-W komt te luiden:

BRL 9500-W: nationale beoordelingsrichtlijn energieprestatie van woningen en woongebouwen van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 januari 2022;

3. De verwijzing naar BRL 9501 komt te luiden:

BRL 9501: methoden voor het berekenen van het energiegebruik van gebouwen en de energetische en financiële gevolgen van energiebesparingsmaatregelen van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 februari 2022;

4. De verwijzing naar NTA 8800 komt te luiden:

NTA 8800:2022 Energieprestatie van gebouwen – Bepalingsmethode;

ARTIKEL II

De **Regeling energieprestatie gebouwen** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'BRL 9500-W van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 15 december 2020' vervangen door 'BRL 9500-W van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 januari 2022' en wordt 'BRL 9501 van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 15 december 2020' vervangen door 'BRL 9501 van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 februari 2022'.

2. In het vierde lid wordt 'BRL 9500-W van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 15 december 2020' vervangen door 'BRL 9500-W van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 januari 2022'.

B

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'BRL 9500-U van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 15 december 2020' vervangen door 'BRL 9500-U van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 januari 2022' en

wordt 'BRL 9501 van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 15 december 2020' vervangen door 'BRL 9501 van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 februari 2022'.

2. In het vierde lid wordt 'BRL 9500-U van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 15 december 2020' vervangen door 'BRL 9500-U van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 januari 2022'.

C

In artikel 5, vijfde lid, onderdeel a, wordt 'BRL 9500-W van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 15 december 2020 of BRL 9500-U van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 15 december 2020' vervangen door 'BRL 9500-W van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 januari 2022 of BRL 9500-U van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 januari 2022'.

D

In artikel 7a wordt 'BRL 9500-W van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 15 december 2020 of BRL 9500-U van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 15 december 2020' vervangen door 'BRL 9500-W van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 januari 2022 of BRL 9500-U van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 januari 2022'.

ARTIKEL III

In artikel 2.12, derde lid, van de **Regeling omgevingsrecht** wordt 'BRL 9501 van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 15 december 2020' vervangen door 'BRL 9501 van 15 april 2020, inclusief wijzigingsblad van 1 februari 2022'.

ARTIKEL IV

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juni 2022.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
H.M. de Jonge*

TOELICHTING

I. Algemeen deel

1. Inleiding

Op 1 januari 2021 is de energieprestatiebepalingsmethode NTA 8800¹ in werking getreden. Sinds die datum gelden ook nieuwe versies van de beoordelingsrichtlijnen 9500-U, 9500-W en 9501. De BRL 9500-U en 9500-W betreffen nationale beoordelingsrichtlijnen waarin certificatieschema's zijn beschreven die worden gehanteerd door elke certificatie-instelling die daarvoor door de Raad voor Accreditatie is geaccrediteerd binnen het Stelsel Energieprestatie Gebouwen (hierna: Stelsel EPG). Het betreft één beoordelingsrichtlijn voor utiliteitsgebouwen (BRL 9500-U) en één voor woningen en woongebouwen (9500-W). De BRL 9501 bevat de methoden voor het berekenen van het energiegebruik van gebouwen. De onderhavige regeling wijst een nieuwe versie aan van de al eerder in de regelgeving opgenomen bepalingmethode NTA 8800 en nieuwe wijzigingsbladen bij de eerder in de regelgeving opgenomen versies van beoordelingsrichtlijnen.

Sinds de publicatie van NTA 8800:2020+A1:2020 en de inwerkingtreding ervan op 1 januari 2021, evenals het bindend verklaren van de BRL-en 9500-W, 9500-U en 9501 in april 2020, is er bij de verdere uitwerking en testen van de rekensoftware, en de ervaringen vanuit de markt, een aantal omissies en interpretatiezaken aan het licht gekomen die verwerkt zijn in interpretatie- en wijzigingsdocumenten. Daarnaast zijn, op verzoek van de markt, een aantal inhoudelijke wijzigingen aangebracht op onderwerpen waarvoor, sinds de totstandkoming van NTA 8800, nieuwe inzichten zijn verkregen of ten aanzien van nieuwe technieken die zich hebben bewezen. De inhoudelijke wijzigingen betreffen bijvoorbeeld het verduidelijken van de definitie van kleine warmtenetten, het opnemen van 'vrije koeling' als hernieuwbare energie en het nauwkeurig mogen berekenen van de leidinglengte bij woningbouw.

Deze omissies, interpretaties en nieuwe zaken zijn volgens een vooraf overeengekomen procedure en in afstemming met de Projectgroep NTA 8800 en de Programmaraad Stelsel Energieprestatie Gebouwen (hierna: Programmaraad) nu verwerkt in NTA 8800:2022, en in nieuwe wijzigingsbladen bij de BRL-en 9500-W, 9500-U en 9501.

De wijzigingen die verwerkt zijn in NTA 8800:2022 hebben geen of een zeer klein effect op de BENG²-eisen, TO_{juli} -eis³ en de labelklassengrenzen van het Stelsel EPG. In het geval een klein effect is geconstateerd is het belang van deze aanpassing afgewogen in het kader van het stimuleren en toestaan van innovaties en nieuwe technieken.

De nieuwe versie van NTA 8800 werkt door in de verschillende beoordelingsrichtlijnen waardoor nieuwe wijzigingsbladen worden vastgesteld. Bij de BRL-en 9500-U en 9500-W gaat het met name om het verwijzen naar de meest actuele versie van de opnameprotocollen en NTA 8800 en het verhelderen van zaken in de BRL die in de praktijk discussie oproepen. In de opnameprotocollen zijn de aanpassingen doorgevoerd die voortvloeien uit de nieuwe versie van NTA 8800. Bij de BRL 9501 gaat het voornamelijk om het toevoegen van een aantal rekentesten waaraan de software moet voldoen.

2. Gevolgen

Zoals hiervoor beschreven hebben de inhoudelijke wijzigingen die verwerkt zijn in NTA 8800:2022 geen of een zeer klein effect op de BENG-eisen, TO_{juli} -eis en de labelklassengrenzen van het stelsel EPG. In een enkel geval kunnen deze wijzigingen resulteren in verschillen in de einduitkomst van een energieprestatieberekening.

In onderstaande vier punten worden de effecten nader uitgewerkt.

Gevolgen voor EP adviseurs

De EP-adviseurs zullen n.a.v. deze wijzigingen niet of nauwelijks meer tijd kwijt zijn. Het betreft minimale inhoudelijke wijzigingen die weinig tot geen effect hebben op hun werkwijze, zowel wat opname als berekening betreft.

¹ Versie NTA 8800:2020+A1:2020.

² 'Bijna energieneutrale gebouwen'; Stb. 2019, 501 en Stcrt. 2020, 37764.

³ TO_{juli} betreft de waarde voor risico op oververhitting in woningen.

Verder worden de gediplomeerde EP-Adviseurs die bij of voor een op basis van BRL-9500 gecertificeerd bedrijf werken verplicht een jaarlijkse opfriscursus te volgen. Deze cursus wordt niet voorgeschreven in de wetgeving, maar als voorwaarde gesteld door InstallQ, de beheerder van de beoordelingsrichtlijnen BRL 9500-W en -U. De door de wet aangewezen BRL 9500-W en -U geeft InstallQ de mogelijkheid de gediplomeerde EP-adviseur, die werkzaam is bij of voor een gecertificeerd bedrijf, de verplichting op te leggen tot na- en bijscholing.

De EP-adviseurs zullen tijdig hierop worden geattendeerd, zodat zij zich de inhoudelijke wijzigingen eigen kunnen maken voor de inwerkingtreding van de NTA 8800:2022 en de nieuwe wijzigingsbladen bij de BRL 9500-U, BRL 9500-W en BRL 9501. Ter bewaking van het kwaliteitsniveau van de werkzaamheden van de vakbekwame energieadviseur en om relevante wijzigingen in het EPG-stelsel bekend te maken, zal begin 2022 deze niet vrijblijvende opfriscursus voor adviseurs worden georganiseerd. De tijdsinvestering van deze cursus voor de adviseurs wordt geschat op acht uur, waarvan naar schatting de helft toe te rekenen is aan kennisoverdracht over de wijzigingen die voortvloeien uit de onderhavige regeling. De inschatting is dat voor een dagcursus de kosten rond de € 450,- liggen. Het uurtarief van energieadviseurs volgens het SIRA-rapport *Lastenmeting wijziging EP-methode en inrijking energielabels* uit 2019 is € 54,-. Uitgaande van 2000 adviseurs geven de wijzigingen daarmee een eenmalige administratieve last voor energieadviseurs van: $2000 \times (0,5 * € 450,- + 4 * € 54,-) = 882.000,-$.

De lasteneffecten voor de softwareleveranciers

Er zijn op dit moment 3 softwareleveranciers. De lasteneffecten voor deze leveranciers van het opnieuw moeten attesteren van de softwarepakketten om te blijven voldoen aan de kwaliteitseisen uit de BRL 9501 zijn als volgt:

- Het testen van de software is standaard onderdeel van software(door)ontwikkeling. Bij ieder wijziging die wordt doorgevoerd/ release die aan de markt wordt opgeleverd, moeten EDR-testen worden uitgevoerd en de resultaten worden doorgegeven aan de certificerende instelling;
- De nieuwe software releases behelzen niet alleen het doorvoeren van de wijzigingen, maar ook verbeterpunten als gevolg van feedback van gebruikers en reparatie van mogelijke bugs;
- Nu met het wijzigingsblad, dat ook inhoudelijke wijzigingen bevat, moet men de software wel laten her-attesteren, waarbij de certificerende instelling de software komt toetsen. Voor de kosten wordt onderscheid gemaakt tussen initiële attestering en her-attestering;

Concreet zijn volgens opgave van de certificeerder de eenmalige kosten voor de initiële attestering van de software (toetreding tot de markt) € 2.848 incl. btw, en nu voor de her-attestering € 2.079 incl. btw. Voor alle tussentijdse releases betaalt men niets.

De gevolgen voor gebouw eigenaren

Voor sommige gebouw eigenaren zullen mogelijk in heel specifieke situaties marginale effecten (enkele procenten) voorkomen in de energieprestatie van het gebouw. Nader toegelicht: het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: Ministerie van BZK) heeft met NEN een procedure afgesproken over wanneer een wijziging mocht worden doorgevoerd. Deze procedure houdt in dat allereerst op basis van doorrekeningen -waarmee de wijzigingen worden vergeleken met de oorspronkelijke situatie- de effecten voor de BENG-eisen in kaart zijn gebracht. Vervolgens worden vanuit de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO) deze rekenresultaten bestudeerd en een advies aan BZK verstrekt. Alleen als de analyse en het advies van RVO uitwees dat de effecten gemiddeld gezien marginaal waren en niet zouden leiden tot herziening van de BENG-eisen, de energielabelgrenzen of TO_{juli} en geen onoverkomelijke problemen zouden geven bij de rekensoftware werden de aanpassingen op instigatie van het Ministerie van BZK doorgezet. In sommige gevallen werd wel geconstateerd dat bepaalde aanpassingen in heel specifieke situaties meer dan marginale effecten te zien gaven (bv. enkele procenten verandering van een bepaalde energieprestatie-indicator).

De vernieuwde waarderingswijze voor restwarmte in NTA 8800:2022

Op pagina 945 van de NTA 8800:2022 is een aanpassing gemaakt t.a.v. de waardering van de restwarmte.

In de NTA 8800 werd restwarmte oorspronkelijk gewaardeerd met een vaste primaire energiefactor van 0,1 (tabel 5.5) en een opwekkingsrendement $\eta_{HD,gen}$ van 100%. Dit wordt door marktpartijen als te restrictief gezien bij bijvoorbeeld 'restwarmte' vanuit datacenters of condensorwarmte vanuit andere koelsystemen. Ook kan dat leiden tot onduidelijkheid omdat de NTA 8800 in P.6.5.4.7 aangeeft hoe met een afwijkende waarde van het opwekkingsrendement $\eta_{HD,gen}$ moet worden omgegaan. De vaste waarde is in NTA 8800:2022 daarom uit tabel 5.5 gehaald en omgezet naar een forfaitaire waarde. Hier mag van afgeweken worden en in dat geval mogen de daadwerkelijke gegevens gebruikt worden. Ook

is er nu een link met de energieprestatie van elektriciteit terwijl elektriciteit als hulpenergie nodig is om restwarmte beschikbaar te maken. Restwarmte kan door deze wijziging beter gewaardeerd worden.

3. Procedure en inspraak

3.1 Afstemming

De aanpassingen zijn met name doorgevoerd conform een verzoek vanuit de Programmaraad om eventuele fouten tijdens de doorontwikkeling en implementatie van het Stelsel EPG te repareren en nieuwe technieken te waarderen. Deze aanpassingen zijn conform een vooraf afgestemde procedure in afstemming met de Projectgroep NTA 8800 en Programmaraad doorgevoerd (zie boven).

3.2. Adviescollege Toetsing Regeldruk

De conceptregeling is voorgelegd aan het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR). ATR heeft op 19 januari 2022 haar advies in deze uitgebracht. Dit is na te zien via de ATR-website www.atr-regeldruk.nl onder het kopje: Adviezen, Voorgenomen Wetgeving.

De hoofdpunten van ATR, en onze reactie hierop, zijn hieronder weergegeven:

- **Het college adviseert nut en noodzaak van de verplichte opfriscursus voor energieadviseurs inhoudelijk te onderbouwen en de juridische grondslag voor deze verplichting toe te lichten.**
Reactie: De cursus wordt niet voorgeschreven in wetgeving, deze wordt als voorwaarde gesteld door InstallQ, de beheerder van de beoordelingsrichtlijnen BRL 9500-W en -U. De door de wet aangewezen BRL 9500-W en -U geeft InstallQ de mogelijkheid de gediplomeerde EP-adviseur, die werkzaam is bij een gecertificeerd bedrijf, de verplichting op te leggen tot na- en bijscholing. Dit is dit in de toelichting verduidelijkt.
Verder is de opfriscursus niet alleen bedoeld om de adviseurs op de hoogte te brengen van de wijzigingen, maar vooral om -in het kader van hun vakbekwaamheid- de EP-Adviseurs te wijzen op eerder geconstateerde frequente fouten die gemaakt zijn door de adviseurs. In de uitoefening van het werk zelf hebben de NTA en BRL-wijzigingen nauwelijks tot geen effect. Het betreft dus één dagdeel per jaar in het kader van vakbekwaamheid, uitwisselen van praktijkervaringen, veel gemaakte fouten en enkele wijzigingen. We zullen aan InstallQ verzoeken om de mogelijkheid te overwegen dat energie-adviseurs op een minder belastende wijze kunnen kennismaken van veel gemaakte praktijkfouten en de wijzigingen, bijvoorbeeld door de opleiding online aan te bieden.
- **Het college adviseert alleen externe documenten aan te wijzen in regelgeving als (verwijzingen in) die documenten actueel zijn.**
Reactie: In de in deze regeling aangewezen versie van de NTA 8800 en de nieuwe wijzigingsbladen wordt nog uitgegaan van het van kracht zijn van het Bouwbesluit 2012 en de Regeling Bouwbesluit 2012. Op het moment dat de Omgevingswet (en daarmee het Besluit bouwwerken leefomgeving en de Omgevingsregeling) in werking treedt klopt een aantal verwijzingen in deze documenten niet meer. NEN en InstallQ zullen nog vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet interpretatiebladen publiceren waarin toegelicht wordt waar de betreffende onderdelen in de regelgeving onder de Omgevingswet te vinden zijn. Het betreft slechts nieuwe vindplaatsen; de inhoud van deze bepalingen verandert onder de Omgevingswet niet.
- **Het college adviseert de beschrijving van de regeldrukeffecten van het voorstel compleet te maken conform de Rijksbrede methodiek en daarbij duidelijk te maken wat de effecten zijn van de genoemde vier punten.**
ATR geeft hierbij aan dat de berekening bij de conceptregeling niet volledig was. Zo maakte volgens ATR de toelichting niet duidelijk:
 - a. of energieadviseurs meer of minder tijd kwijt zijn als gevolg van de inhoudelijke wijzigingen in de wijzigingsbladen (bijvoorbeeld bij energieprestatieberekeningen);
 - b. wat de lasteneffecten zijn van het opnieuw moeten attesteren van de softwarepakketten om te blijven voldoen aan de kwaliteitseisen uit de BRL 9501;
 - c. in hoeverre de gewijzigde NTA8800 ertoe zal leiden dat gebouweigenaren worden geconfronteerd met een 'slechtere' energieprestatie, en als gevolg daarvan aanvullende maatregelen moeten treffen, bijvoorbeeld als de gebouwen niet langer voldoende aan de energieprestatie-eisen die volgen uit aanpalende regelgeving; en
 - d. wat de impact is van de vernieuwde waarderingswijze voor restwarmte in de nieuwe NTA8800.**Reactie:** Paragraaf 2 van de toelichting is met bovengenoemde punten uitgebreid.

3.3 Internetconsultatie

Op 11 december 2021 is de regeling via internet ter consultatie gegaan. De internetconsultatie werd gedurende de consultatieperiode tot 20 januari 2022 verlengd, omdat de documenten waarnaar in deze regeling verwezen worden niet direct beschikbaar waren. Op deze consultatie zijn 7 reacties ontvangen, waaronder het hierboven behandelde ATR-advies. De reacties en de beantwoording

daarvan zijn te raadplegen op www.internetconsultatie.nl.

Enkele reacties of onderdelen van de reacties zagen niet op de inhoud van de regeling en worden daarom hier niet behandeld. In onze beantwoording op de www.internetconsultatie.nl gaan we nader in op de diverse aangevoerde argumenten.

Twee reacties betroffen de waardering van 'groene' restwarmte opgewekt in datacenters. In de NTA 8800 wordt restwarmte (in warmtenetten) al meegeteld als hernieuwbaar, dit is in hoofdstuk 5 van de NTA 8800 opgenomen. Specifieke waardering van restwarmte in warmtenetten is verder uitgewerkt in bijlage P (P.6.5.4.7) van de NTA 8800.

Een andere reactie dringt erop aan om in artikel 7.22 uit het Bouwbesluit 2012 (Restrisico gebruik bouwwerken, open erven en terreinen) strengere eisen te stellen met betrekking tot luchtvervuiling door houtrook. De wijziging die hier ter consultatie was, was echter geen wijziging van het Bouwbesluit 2012, maar een wijziging van de Regeling Bouwbesluit 2012, specifiek op het onderwerp NTA 8800 en BRL 9500, dat hier geen relatie mee heeft. De reactie is onder de aandacht gebracht van de collegae die zich hier beleidsmatig mee bezighouden.

De laatste reactie betrof de passage over 'actieve koelsystemen' in de NTA 8800. De reactie geeft aan dat we hier meer inhoud aan te geven door aan te geven om welke koude behoefte het gaat en aan de hand van welke richtlijnen dit moet worden getoetst. Hierdoor zou er meer bewustzijn kunnen komen voor het maken van een goed ontwerp voor het invullen van de koude behoefte, waardoor ook het terugbrengen van de koude behoefte met passieve maatregelen meer aandacht verdient. De reactie heeft geen betrekking op de onderhavige wijziging, maar op reeds eerder vastgestelde inhoud van de NTA 8800. Verder is NTA 8800 een bepalingsmethode waarmee de energieprestatie van een energietisch concept wordt berekend (en kan worden gebruikt om te toetsen of aan bepaalde eisen wordt voldaan) en geen ontwerpmethod. In het consultatieverslag, in te zien via www.internetconsultatie.nl, wordt gedetailleerder ingegaan op de koude behoefte.

3.4 Notificatie

Deze regeling is ingevolge artikel 5, eerste lid, van Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende diensten van de informatiemaatschappij (codificatie) (PbEU 2015, L241) voorgelegd aan de Europese Commissie (notificatienummer: 2021/0714/NL). Van de Commissie zijn geen opmerkingen ontvangen.

II. Artikelsgewijs deel

Artikelen I t/m III

Voor deze onderdelen geldt dat het steeds om dezelfde wijzigingsopdrachten gaat, namelijk het aanwijzen van nieuwe versies van de wijzigingsbladen bij de BRL 9500-U, BRL 9500-W, BRL 9501 en de nieuwe versie van NTA 8800.

Artikel IV

Deze regeling treedt in werking op 1 juni 2022. Daarbij wordt afgeweken van de vaste veranderingen. Er wordt door de sector groot belang gehecht aan een zo spoedig mogelijke inwerkingtreding van deze regeling na vaststelling van de nieuwe versies van de wijzigingsbladen door het Centraal College van Deskundigen van Stichting InstallQ en de nieuwe versie van NTA 8800. De sector heeft er belang bij om met de meest actuele technieken te kunnen rekenen en om te werken met versies waar geconstateerde onvolkomenheden uit zijn gehaald. Anderzijds heeft een aantal partijen aangegeven voorbereidingstijd nodig te hebben. Er wordt rekening gehouden met de minimuminvoeringstermijn. Opgemerkt wordt dat de nieuwe versie van NTA 8800 alsmede de nieuwe wijzigingsbladen bij de beoordelingsrichtlijnen door NEN respectievelijk InstallQ eerder zijn gepubliceerd dan de onderhavige regeling, namelijk eind december 2021 respectievelijk begin januari 2022. Vanaf dat moment konden marktpartijen kennisnemen van deze documenten.

*De Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
H.M. de Jonge*